

Arbeidstilsynet

Fremdrift

Arbeidstilsynets brukermål 2024

Rapporteringsperiode: 1. januar 2024–31. oktober 2024

Oppdatert: 1. november 2024

Neste oppdatering: Desember

Innhold

Innledning	3
Arbeidsgivere bruker BHT riktig	5
Sentrale nøkkeltall	5
Næring tilsynsobjekt	6
Sted for tilsyn	6
Funn i tilsyn	7
Reaksjoner	7
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager	8
Sentrale nøkkeltall	8
Næring tilsynsobjekt	9
Sted for tilsyn	9
Funn i tilsyn	10
Reaksjoner	10
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	12
Sentrale nøkkeltall	12
Næring tilsynsobjekt	13
Sted for tilsyn	13
Funn i tilsyn	14
Reaksjoner	14
Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn	16
Sentrale nøkkeltall	16
Næring tilsynsobjekt	17
Sted for tilsyn	17
Funn i tilsyn	18
Reaksjoner	19
Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser	20
Sentrale nøkkeltall	20
Sektor tilsynsobjekt	21
Sted for tilsyn	21
Funn i tilsyn	21
Reaksjoner	22

Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	23
Sentrale nøkkeltall	23
Næring tilsynsobjekt	24
Sted for tilsyn	24
Funn i tilsyn	25
Reaksjoner	26

Innledning

Fremdrift er en rapportserie som gir informasjon om Arbeidstilsynets løpende innsats innenfor prioriterte områder. Rapportene er ikke ment å dekke alt Arbeidstilsynet gjør, men de gir en overordnet oversikt på utvalgte områder.

Denne fremdriftsrapporten gir en oppdatert status på Arbeidstilsynets tilsynsinnsats rettet mot våre brukermål så langt i 2024. For at vi skal kunne nå de overordnede målene i tildelingsbrevet, prioriterer vi noen brukermål det er særlig viktig at vi oppnår. De prioriterte brukermålene er et resultat av en systematisk kunnskapsoppsummering og påfølgende risikovurdering.

De prioriterte brukermålene i 2024 for hvert av de overordnede målene er:

Overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet

- Arbeidsgivere bruker BHT riktig
- Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager
- Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker

Overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår

- Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn
- Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelse

Overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

- Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

Tabell 1, tabell 2 og tabell 3 gir en samlet oversikt over tilsyn med brukermålene så langt i 2024. For at et tilsyn skal bli inkludert som et tilsyn med brukermål, må tilsynet ha vært gjennomført innen bestemte tilsynstjenester og arbeidsprosesser, og ha kontrollert tema og/eller kontrollpunkter som er særlig relevante for brukermålet.

Vær oppmerksom på at Arbeidstilsynet jobber risiko- og kunnskapsbasert, og at vi skal rette vår aktivitet mot de virksomhetene hvor risikoen er størst. Resultater fra tilsyn gir dermed et bilde av hvordan situasjonen er i de virksomhetene hvor vi har gjennomført tilsyn, og kan ikke nødvendigvis brukes til å si noe om tilstanden i en næring eller et geografisk område som helhet.

Tabell 1: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon for Arbeidstilsynets brukermål innenfor overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet, 2024.

Brukermål	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere bruker BHT riktig	4 099	49 %	44 %	1,4
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager	1 538	81 %	72 %	2,1
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	2 679	74 %	67 %	2,5

Tabell 2: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon for Arbeidstilsynets brukermål innenfor overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår, 2024.

Brukermål	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn	1 877	17 %	15 %	1,3
Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser	95	83 %	82 %	1,6

Tabell 3: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon for Arbeidstilsynets brukermål innenfor overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes, 2024.

Brukermål	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	1 105	49 %	45 %	3,0

Videre i denne fremdriftsrapporten beskriver vi tilsynsproduksjonen så langt i år for hvert brukermål innenfor de tre overordnede målene.

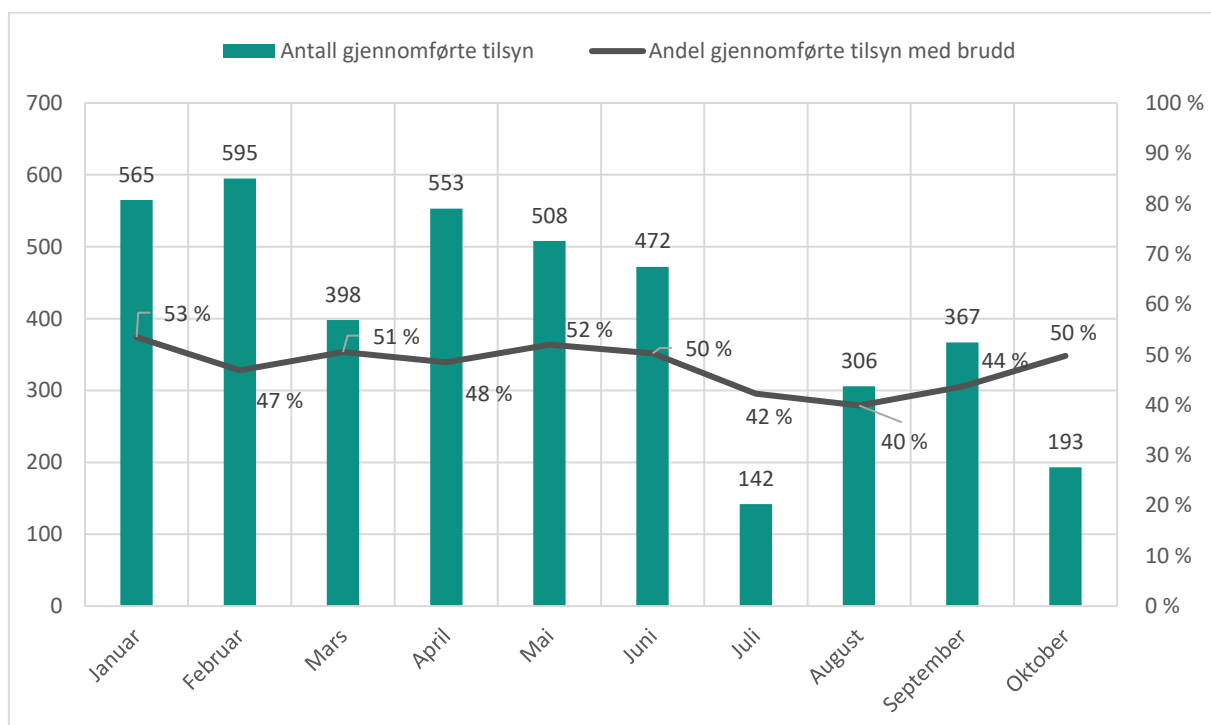
Arbeidsgivere bruker BHT riktig

For å redusere helseplager, sykdom og skade i det norske arbeidslivet skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere med BHT-plikt sørger for at bedriftshelsetjenesten (BHT) bistår med kartlegging av arbeidsmiljø, vurdering av risiko for helseplager, sykdom og skade og forebyggende tiltak. Dette skal sørge for at bedriftshelsetjenestene brukes av virksomhetene i henhold til intensjonen.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. oktober 2024 har vi gjennomført om lag 4 099 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 49 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 44 prosent av tilsynene. Tilsynene er i hovedsak gjennomført som stedlige tilsyn ute hos virksomhetene, med 82 prosent av tilsynene.

Figur 1 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet, samt andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 1: Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, samt andel gjennomførte tilsyn med brudd, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I innsatsen med brukermålet skal vi prioritere virksomheter med BHT-plikt. Tabell 4 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjennomført flest tilsyn med dette brukermålet så langt i 2024. 3 364 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 82 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 4: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 329	34 %	1,4
Helse- og sosialtjenester	848	67 %	1,1
Industri	670	37 %	1,3
Varehandel, reparasjon av motorvogner	347	59 %	1,4
Undervisning	198	75 %	1,0

Sted for tilsyn

Tabell 5 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 5: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Vestland	442	55 %	1,3
Innlandet	428	51 %	1,2
Trøndelag	375	54 %	1,3
Møre og Romsdal	313	54 %	1,5
Agder	299	44 %	1,4
Akershus	293	37 %	1,2
Nordland	293	49 %	1,5
Rogaland	258	51 %	1,3
Buskerud	247	37 %	1,2
Troms	222	56 %	1,6
Østfold	198	36 %	1,3
Oslo	195	47 %	1,4
Vestfold	173	44 %	1,3
Telemark	144	48 %	1,4
Finnmark	132	55 %	1,7
Svalbard	6	33 %	1,0
Ikke utfylt	81	48 %	1,2
Totalsum	4 099	49 %	1,4

Funn i tilsyn

Tabell 6 gir en oversikt over kontrollpunktene som er oftest kontrollert i tilsynene med dette brukermålet. Merk at det kun er kontrollpunkt som inngår i de faste sjekklisterne som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema i tilsynene, men disse inngår ikke i tabellen.

Som tabellen viser, har vi oftest kontrollert om virksomhetene har tilknyttet seg BHT, og vi har så langt i år avdekket relativt få brudd på dette. Vi avdekker oftest brudd når vi kontrollerer om virksomhetene har kompetanse til å gjennomføre påleggene uten bistand fra BHT, med brudd i 46 prosent av tilsynene.

Tabell 6: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de mest kontrollerte kontrollpunktene som inngår fast i sjekklisterne, i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, i 2024.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Bedriftshelsetjeneste - tilknytning	3 836	7 %	7 %
Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand	3 365	34 %	29 %
Bedriftshelsetjeneste - bistand til påleggsgjennomføring	2 291	46 %	40 %
Bedriftshelsetjeneste - årsrapport	1 642	19 %	8 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 44 prosent av tilsynene med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, og vi har i snitt gitt 1,4 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har fulgt opp bruddene med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 524 tilsyn. Vi vedtar oftest pålegg om at virksomhetene skal bruke BHT til å gjennomføre tiltak, og at arbeidsgiver må sørge for at det er utarbeidet plan for hvordan BHT skal bistå virksomheten. I 68 tilsyn har vi fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt som pressmiddel, og i to tilsyn har vi vedtatt stans som pressmiddel.

Tabell 7 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene med dette brukermålet så langt i år. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 7: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere bruker BHT riktig, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	1 524
Vedtak om tvangsmulkt	68
Vedtak om stans som pressmiddel	2
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

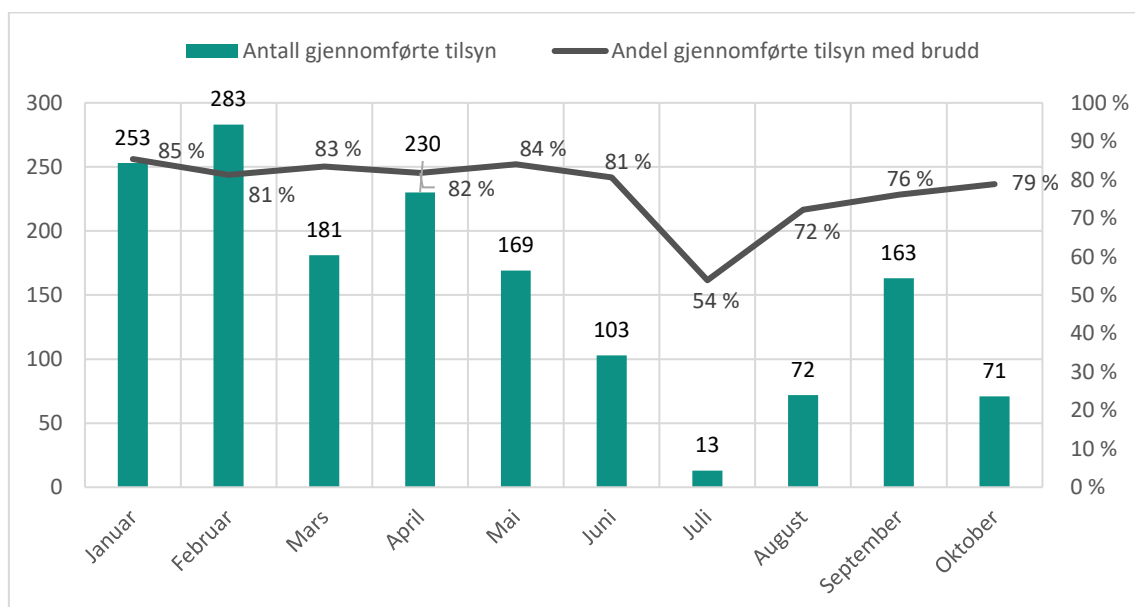
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett- og psykiske plager

For å redusere plager, sykdom og skader i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere jobber systematisk og helhetlig med arbeidsmiljøet for å forebygge muskel- og skjelettplager og psykiske plager som helt eller delvis skyldes jobben. Arbeidsgiver er ansvarlig for, og har en viktig rolle i, at det jobbes systematisk og helhetlig med arbeidsmiljøet – slik at plagene forebygges.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. oktober 2024 har vi gjennomført 1 538 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 81 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 72 prosent av tilsynene. Tilsynene med brukermålet er i stor grad gjennomført som stedlige tilsyn ute hos virksomhetene, med 90 prosent av tilsynene.

Figur 2 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet, og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 2: Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, samt andel gjennomførte tilsyn med brudd, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I innsatsen med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, skal vi prioritere enkelte næringer for tilsyn basert på hvor vi mener risikoen er størst. Tabell 8 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjort flest tilsyn med dette brukermålet så langt i 2024. 1 463 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 95 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 8: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Helse- og sosialtjenester	746	85 %	1,9
Bygge- og anleggsvirksomhet	449	74 %	2,6
Undervisning	172	95 %	1,9
Overnattings- og serveringsvirksomhet	49	55 %	1,4
Varehandel, reparasjon av motorvogner	47	70 %	1,7

Sted for tilsyn

Tabell 9 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 9: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Vestland	224	84 %	1,5
Innlandet	188	83 %	2,1
Trøndelag	150	91 %	2,4
Nordland	104	89 %	2,6
Møre og Romsdal	100	93 %	1,7
Troms	98	76 %	2,6
Rogaland	96	71 %	1,6
Buskerud	88	75 %	2,1
Oslo	80	76 %	2,0
Agder	79	76 %	2,1
Akershus	70	84 %	2,5
Finnmark	63	78 %	2,8
Vestfold	54	63 %	1,6
Østfold	47	70 %	2,0
Telemark	41	80 %	1,9
Svalbard	2	100 %	2,0
Ikke utfylt	54	78 %	2,2
Totalsum	1 538	81 %	2,1

Funn i tilsyn

I tilsynene har vi kontrollert virksomhetenes systematiske HMS-arbeid knyttet til forebygging av arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager. Vi har oftest kontrollert om arbeidsgiver sørger for at arbeidstakere som utfører ergonomisk belastende arbeid som tungt eller ensformig arbeid, får nødvendig informasjon og opplæring. Vi har avdekket brudd på dette i 30 prosent av tilsynene. Så langt har vi oftest avdekket brudd når vi har kontrollert om arbeidsgiver har utarbeidet plan og tiltak i arbeidet som kan gi risiko for muskel-, skjelett- og psykiske plager, med brudd i 73 prosent av tilsynene.

Tabell 10 gir en oversikt over kontrollpunktene som oftest er kontrollert i disse tilsynene. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema, men disse inngår ikke i tabellen. Eksempelvis har vi kontrollert virksomhetenes tilknytning til, og bruk av, bedriftshelsetjeneste i en høy andel av disse tilsynene.

Tabell 10: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de fem mest kontrollerte kontrollpunkter i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, som inngår fast i sjekklisterne i 2024. Ett tilsyn kan dekke flere kontrollpunkter.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Manuelt arbeid - informasjon og opplæring	1 130	30 %	19 %
Muskel- og skjelettplager - kartlegging og risikovurdering	824	58 %	32 %
Muskel- og skjelettplager - plan og tiltak	815	59 %	32 %
Muskel-, skjelett- og psykiske plager, - kartlegging og risikovurdering, plan og tiltak	634	73 %	46 %
Psykiske plager - kartlegging og risikovurdering	331	59 %	9 %
Psykiske plager - plan og tiltak	331	60 %	9 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 72 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, og vi har i snitt gitt 2,1 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har fulgt opp bruddene med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 008 tilsyn. Vi har fulgt opp med tvangsmulkt som pressmiddel i 32 tilsyn, og stans som pressmiddel i to tilsyn. I tilfeller hvor vi ikke har fulgt opp brudd med reaksjon, så skyldes dette i hovedsak at virksomheten allerede hadde iverksatt tiltak. Vi vedtar oftest pålegg knyttet til brudd på kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak på forhold knyttet til vold, trusler om vold og uheldige belastninger, samt brudd på kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak på forhold knyttet til muskel-, skjelett- og psykiske plager.

Tabell 11 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i år. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir

vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 11: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel-, skjelett-, og psykiske plager, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	1 008
Vedtak om tvangsmulkt	32
Vedtak om stans som pressmiddel	2
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

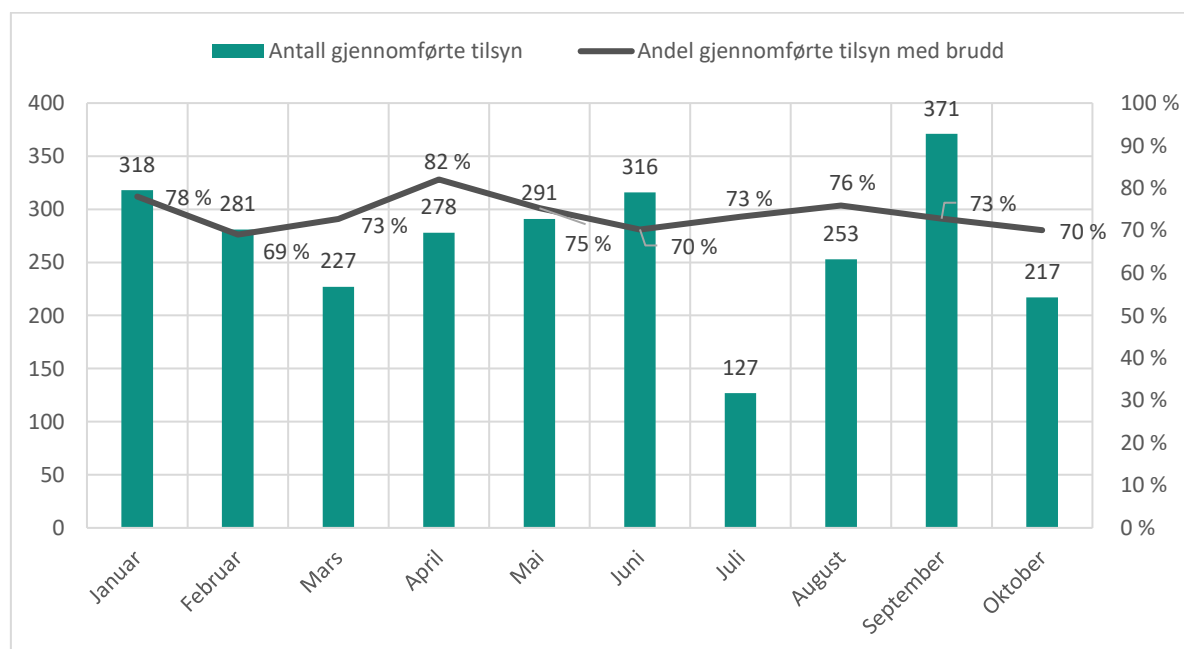
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker

For å redusere antall alvorlige personskader i det norske arbeidslivet skal Arbeidstilsynet arbeide for at arbeidsgivere har et fungerende helhetlig styrings- og kontrollsystem for å forebygge alvorlige personskader. Dersom arbeidsgiver jobber systematisk og helhetlig med sikkerhetsstyring i sin virksomhet vil det redusere sannsynligheten for at arbeidstakere blir skadet.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. oktober 2024 har Arbeidstilsynet gjennomført 2 679 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker. Tilsyn med arbeidsulykker som er varslet til Arbeidstilsynet er ikke medregnet i disse tilsynene. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 74 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 67 prosent av tilsynene. Tilsynene er i hovedsak gjennomført som stedlige tilsyn ute hos virksomhetene, med 91 prosent av tilsynene.

Figur 3 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 3: Antall gjennomførte tilsyn og andel gjennomførte tilsyn med brudd for brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I innsatsen med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, skal vi prioritere enkelte næringer for tilsyn basert på hvor vi mener risikoen er størst. Tabell 12 gir en oversikt over de fem næringene hvor vi har gjennomført flest med dette brukermålet så langt i år. 2 439 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 91 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 12: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 574	70 %	2,2
Industri	468	84 %	3,3
Varehandel, reparasjon av motorvogner	159	80 %	3,1
Transport og lagring	141	79 %	1,5
Jordbruk, skogbruk og fiske	125	64 %	2,1

Sted for tilsyn

Tabell 13 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 13: Antall tilsyn med arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Innlandet	273	59 %	2,5
Akershus	250	60 %	2,0
Buskerud	228	72 %	2,4
Vestland	225	83 %	2,3
Trøndelag	221	92 %	2,4
Nordland	213	77 %	2,7
Agder	208	75 %	2,3
Rogaland	205	84 %	2,6
Troms	155	76 %	2,8
Østfold	146	74 %	3,2
Telemark	135	67 %	2,4
Møre og Romsdal	133	77 %	2,2
Oslo	105	68 %	2,3
Vestfold	88	75 %	2,8
Finnmark	75	76 %	1,9
Svalbard	10	40 %	1,7
Viken	2	50 %	1,0
Ikke utfylt	7	29 %	1,0
Totalsum	2 679	74 %	2,5

Funn i tilsyn

I de ulykkesforebyggende tilsynene har vi oftest kontrollert bygnings- og utstyrmessige forhold, etterfulgt av virksomhetenes bruk av BHT, og maskiner og annet arbeidsutstyr. Over halvparten av tilsynene er rettet mot spesifikke tema knyttet til bestemte ulykkestyper, som farlig arbeid i høyden og maskinsikkerhet. Vi har oftest avdekket brudd på forhold knyttet til farlig arbeid i høyden.

Tabell 14 gir en oversikt over undertemaene som oftest er kontrollert i disse tilsynene. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene. Disse inngår ikke i tabellen.

Tabell 14: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de fem mest kontrollerte undertema i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, som inngår fast i sjekklisterne i 2024. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Undertema kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Bygnings- og utstyrmessige forhold	1 597	57 %	41 %
Bedriftshelsetjeneste	1 301	27 %	25 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	1 254	33 %	29 %
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	1 056	31 %	25 %
Informasjon og opplæring	306	8 %	5 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 67 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, og vi har i snitt gitt 2,5 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 1 026 tilsyn. Vi har fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt i 62 tilsyn og vedtak om stans som pressmiddel i fem tilsyn. Vi har oftest vedtatt pålegg knyttet til brudd på maskiner og annet arbeidsutstyr, kartlegging, risikovurdering og tiltak, og bygnings- og utstyrmessige forhold. I tillegg har vi vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 597 tilsyn.

Tabell 15 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2024. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr, og behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende. Så langt i år har vi vedtatt overtredelsesgebyr i 55 tilsyn, i hovedsak som følge av alvorlige lovbrudd knyttet til usikret arbeid i høyden.

Tabell 15: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	1 026
Vedtak om tvangsmulkt	62
Vedtak om stans som pressmiddel	5
Vedtak om stans ved overhengende fare	597
Vedtak om overtredelsesgebyr	55

Arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn

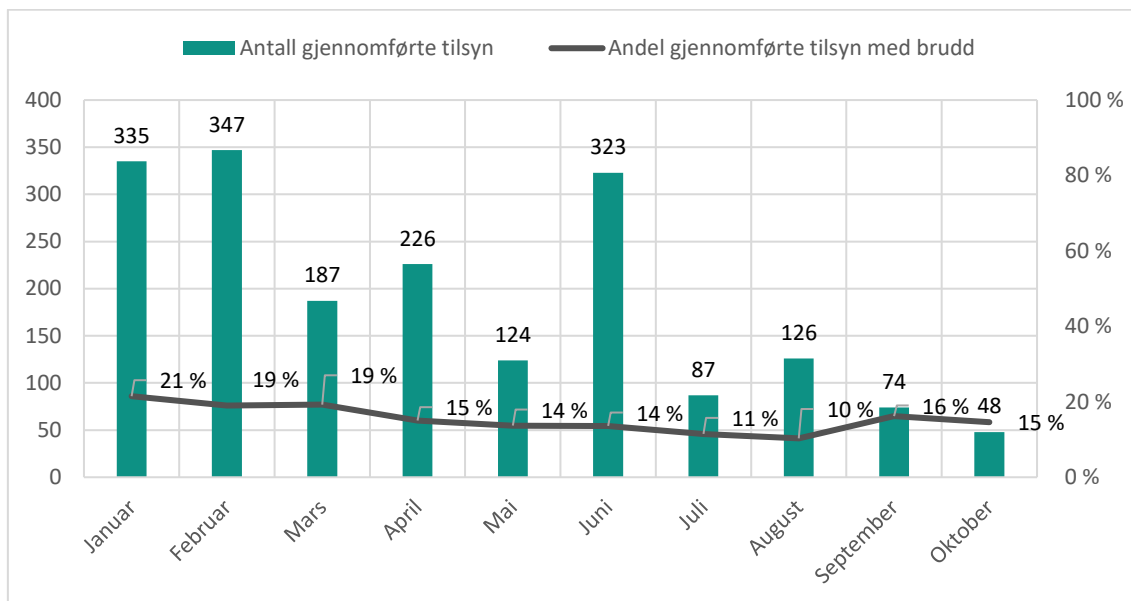
Allmenngjøringsordningen er innført for å sikre utenlandske arbeidstakere likeverdige lønns- og arbeidsvilkår med norske, og for å forhindre uheldig konkurransevridning for det norske arbeidsmarkedet. For at denne reguleringen skal få ønsket effekt, må arbeidsgiverne overholde kravene og gi alle arbeidstakere innen samme fag eller næring lønn i henhold til det som er allmenngjort for området. På områder hvor det er spesielt skjeve lønnsvilkår vil tariffnemda, ut fra innspill fra partene og næringslivet, gå inn og vedta allmenngjort lønn for å sikre at arbeidstakerne har en minstelønn som er anstendig.

Vi kan kun håndheve lønnsforhold som faller inn under de allmenngjorte tariffområdene. I 2024 er følgende ni tariffområder allmenngjort: bygg, elektro, fiskeindustri, godstransport på vei, jordbruks- og gartnerinæringen, overnatting, servering og catering, persontransport med turbil, renhold og skips- og verftsindustrien.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. oktober 2024 har Arbeidstilsynet gjennomført 1 877 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 17 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 15 prosent av tilsynene. Tilnærmet alle tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, hvorav de aller fleste har vært uanmeldte tilsyn.

Figur 4 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 4: Antall gjennomførte tilsyn og andel gjennomførte tilsyn med brudd for brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

I tilsyn med allmenngjøringsforskriftene, skal vi prioritere de allmenngjorte områdene hvor antallet utenlandske arbeidstakere under minstesats er høyest. Tabell 16 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjort flest tilsyn med dette brukermålet så langt i år. 1 755 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 94 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 16: Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	928	23 %	1,3
F Bygge- og anleggsvirksomhet	421	6 %	1,2
H Transport og lagring	193	14 %	1,4
N Forretningsmessig tjenesteyting	136	18 %	1,4
A Jordbruk, skogbruk og fiske	84	4 %	1,0

Sted for tilsyn

Tabell 17 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 17 Antall tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Oslo	338	24 %	1,3
Vestland	205	15 %	1,2
Innlandet	170	18 %	1,2
Akershus	157	25 %	1,4
Rogaland	153	15 %	1,4
Buskerud	137	8 %	1,3
Troms	133	8 %	1,1
Møre og Romsdal	125	13 %	1,4
Østfold	103	19 %	1,2
Trøndelag	86	12 %	1,2
Nordland	79	9 %	1,2
Vestfold	51	16 %	1,4
Agder	46	13 %	1,0
Telemark	41	24 %	1,4
Finnmark	37	14 %	1,0
Ikke utfylt	15	20 %	1,5
Svalbard	1	0 %	0,0
Totalsum	1 877	17 %	1,3

Funn i tilsyn

Arbeidstilsynet skal bidra til et seriøst og anstendig arbeidsliv ved å sørge for at arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn. I det legger vi blant annet at arbeidsgivere:

- har oversikt over hvor mye arbeidstakerne har jobbet
- utbetaler lønn i tråd med minsteinnsats for all tid arbeidstakerne har jobbet
- utbetaler diett i tråd med allmenngjøringsreglene
- gir arbeidstakerne lønnslipp som viser faktisk utbetalt lønn og diett
- utbetaler lønn via bank
- etterbetaler manglende lønn

Tabell 18 gir en oversikt over de fem kontrollpunktene som er oftest benyttet i tilsynene med allmenngjort lønn. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne for tilsyn, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene. Disse inngår ikke i tabellen.

Tabell 18: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de fem mest kontrollerte kontrollpunkt som inngår fast i sjekklisterne for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, 2024.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Allmenngjøring for overnattings-, serverings- og cateringvirksomheter - lønn	975	22 %	20 %
Byggeplasser - allmenngjort lønn	449	5 %	4 %
Allmenngjøring norsk godstransport - lønn	204	7 %	6 %
Allmenngjøring norsk godstransport - diett	134	12 %	9 %
Renhold - allmenngjort lønn	107	15 %	17 %

I 2024 har vi så langt ført mest kontroll med om arbeidsgiver har sørget for utbetaling av lønn i henhold til tariffavtale innen overnatting, servering og catering, med kontroll i 975 tilsyn. Det er også på dette kontrollpunktet vi har oftest avdekket brudd, med brudd i nesten ett av fire tilsyn.

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 15 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn, og vi har i snitt gitt 1,3 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 19 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2024. Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 223 tilsyn, og vedtatt tvangsmulkt som pressmiddel i 30 tilsyn. Flest pålegg er knyttet til utbetaling og etterbetaling av allmenngjort lønn innen overnatting, servering og catering. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 19: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utenlandske arbeidstakere allmenngjort lønn.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	223
Vedtak om tvangsmulkt	30
Vedtak om stans som pressmiddel	3
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	4

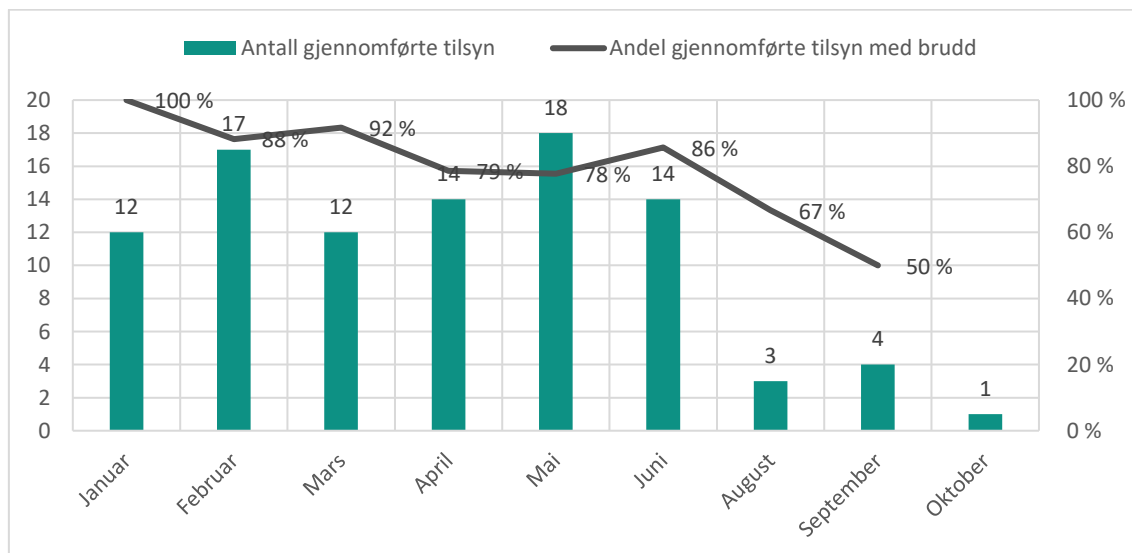
Offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser

Offentlige oppdragsgivere har et særlig ansvar for å hindre at useriøse og kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet, ved å stille og følge opp krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter. De er store aktører innenfor mange områder, som kjøpere av både varer og tjenester. Gjennom å stille krav til og følge opp lønns- og arbeidsvilkår kan det offentlige sterkt bidra til rettferdige konkurransevilkår for virksomheter som ønsker å tilby seriøse arbeidsvilkår. Dette vil igjen bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv. Dette er særlig viktig i utsatte bransjer.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. oktober 2024 har Arbeidstilsynet gjennomført 95 tilsyn med brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd på relevante kontrollpunkter i 83 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 82 prosent av tilsynene. Alle tilsynene så langt i år er gjennomført som digitale tilsyn.

Figur 5 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet og andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden, og antall tilsyn vil øke etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt. Som figuren viser, ble det ikke gjennomført noen tilsyn med dette brukermålet i juli 2024.

Figur 5: Antall gjennomførte tilsyn og andel gjennomførte tilsyn med brudd for brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, fordelt på måned, 2024.

Sektor tilsynsobjekt

For brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, er det kommunale og fylkeskommunale virksomheter som er prioritert for tilsyn i 2024. Alle tilsynene så langt i år er gjennomført med virksomheter innen kommuneforvaltningen.

Sted for tilsyn

Tabell 20 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år.

Tabell 20 Antall tilsyn med brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Nordland	18	83 %	1,7
Innlandet	17	82 %	1,7
Trøndelag	14	79 %	2,0
Troms	12	83 %	1,4
Finnmark	10	100 %	1,8
Møre og Romsdal	7	100 %	1,3
Vestland	6	100 %	1,5
Rogaland	5	100 %	1,4
Akershus	5	20 %	1,0
Buskerud	1	0 %	0,0
Totalsum	95	83 %	1,6

Funn i tilsyn

I tilsynene med offentlige oppdragsgivere har vi lagt vekt på å kontrollere følgende fem forhold:

- offentlige oppdragsgivere stiller krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter
- offentlige oppdragsgivere har rutiner for hvordan de skal følge opp lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser
- offentlige oppdragsgivere kontrollerer at krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser overholdes

Tabell 21 gir en oversikt over funnene i tilsyn med dette brukermålet. Merk at det kun er kontrollpunkt som er relevante for brukermålet, og som inngår i de faste sjekklisterne, som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene. Disse inngår ikke i tabellen.

Tabell 21: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de tre kontrollpunktene som inngår fast i sjekklister for tilsyn med offentlige oppdragsgivere, 2024.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Offentlig oppdragsgiver - kontroll	95	83 %	82 %
Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår	95	33 %	32 %
Offentlig oppdragsgiver - krav til opplysninger i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag	95	23 %	21 %

I 2024 har vi så langt avdekket hyppigst brudd når vi har kontrollert de offentlige oppdragsgivers kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i anskaffelser, med brudd i over åtte av ti tilsyn.

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 82 prosent av tilsyn med brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser, og vi har i snitt gitt 1,6 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 22 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2024. Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 75 tilsyn, og vi har vedtatt tvangsmulkt som pressmiddel i 4 tilsyn. Over halvparten av påleggene er knyttet til offentlige oppdragsgivers manglende kontroll av om kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 22: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet offentlige oppdragsgivere følger opp arbeidsvilkår ved anskaffelser.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	75
Vedtak om tvangsmulkt	4
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	0
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

Utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

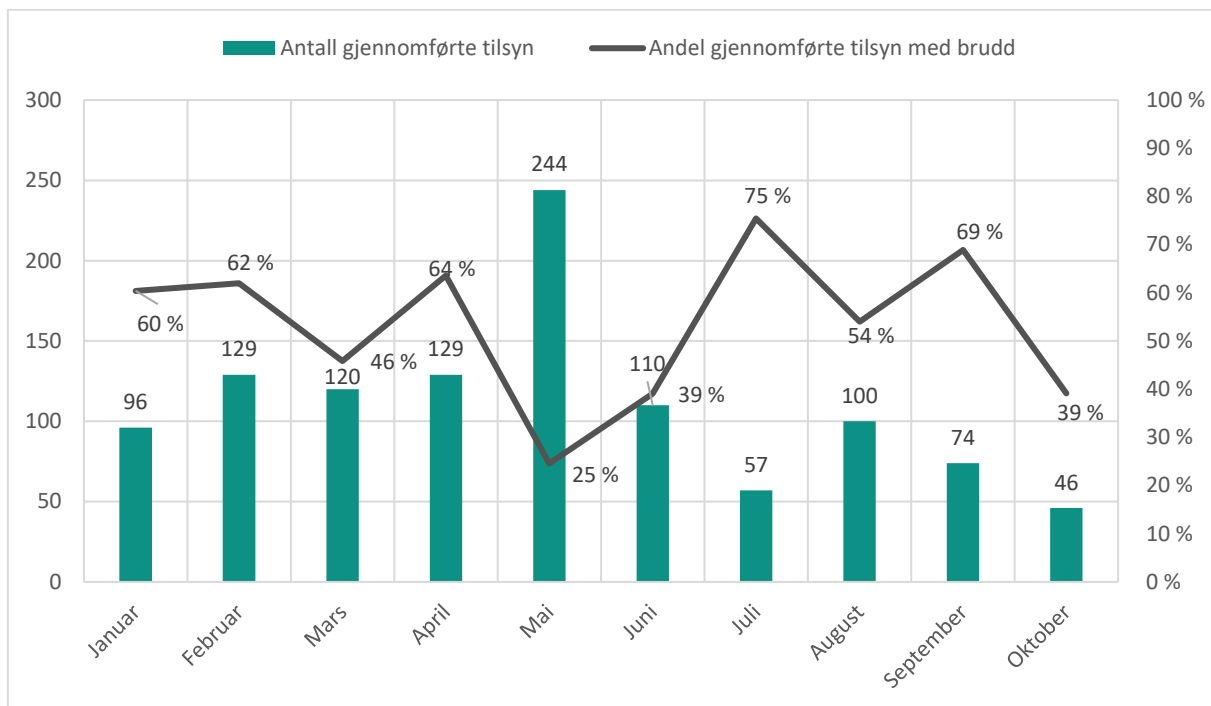
I a-krimssamarbeidet er det utarbeidet tre felles brukermål som innsatsen skal rettes mot. A-krimssentrene og det lokale a-krimssamarbeidet skal rette en stor del av sin innsats mot sentrale trusselaktører samt legge vekt på arbeidet med å sette utenlandske arbeidstakere i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter.

Arbeidstilsynets rolle i det tverretatlige samarbeidet er å ha et særlig fokus på arbeidstakerperspektivet. Arbeidstilsynet vil derfor fremover ha oppmerksomhet på og spesielt følge opp brukermålet om at utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter. Arbeidstilsynet registrerer ikke arbeidstakers nasjonalitet i tilsyn, og har derfor ikke statistikk over hvor mange tilsyn som berører utenlandske arbeidstakere. Det er imidlertid svært vanlig å møte på utenlandske arbeidstakere i slike tilsyn, og i rapporteringen av tilsynstall legger vi derfor til grunn at alle tilsyn innenfor overordnet mål 3 berører utenlandske arbeidstakere.

Sentrale nøkkeltall

I perioden 1. januar–31. oktober 2024 har vi gjennomført 1 105 tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 49 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 45 prosent av tilsynene. Tilsynene er i hovedsak gjennomført som stedlige uanmeldte tilsyn ute hos virksomhetene.

Figur 6 viser antall gjennomførte tilsyn med brukermålet, samt andelen tilsyn med brudd for de gjennomførte tilsynene. Som figuren viser, varierer både antallet tilsyn og andelen tilsyn med brudd, og dette gjelder særlig sommermånedene. Dette skyldes at vi i store deler av perioden har prioritert informasjonsinnhenting i tilsyn med dette brukermålet. Merk at vi rapporterer tilsyn basert på dato for kontroll, men at tilsynet inngår i statistikken først når tilsynsrapporten er sendt til virksomheten. Det vil derfor være et visst etterslep i rapportering av tilsyn i perioden. Dette er primært synlig for foregående måned, hvor tilsynstallet fortsatt er relativt lavt. Antall tilsyn vil altså øke ytterligere etter hvert som flere tilsynsrapporter blir sendt.

Figur 6: Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, samt andel gjennomførte tilsyn med brudd, fordelt på måned, 2024.

Næring tilsynsobjekt

De fleste tilsynene med brukermålet er gjennomført i bygge- og anleggsvirksomheter, etterfulgt av transport og lagring, og overnattings- og serveringsvirksomhet. Tabell 23 gir en oversikt over de fem næringene hvor det er gjennomført flest tilsyn så langt i 2024. 981 tilsyn er gjennomført innen disse fem næringene, og utgjør 89 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet så langt i år.

Tabell 23: Antall tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2024. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Bygge- og anleggsvirksomhet	434	58 %	2,7
Transport og lagring	266	10 %	2,5
Overnattings- og serveringsvirksomhet	137	73 %	3,3
Varehandel, reparasjon av motorvogner	96	69 %	3,5
Forretningsmessig tjenesteyting	50	50 %	2,4

Sted for tilsyn

Tabell 24 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Vi har gjennomført flest tilsyn i Agder, etterfulgt av Møre og Romsdal og Buskerud.

Tabell 24: Antall tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på fylke, 2024.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Agder	153	27 %	1,7
Møre og Romsdal	116	29 %	2,8
Buskerud	97	66 %	2,7
Nordland	89	46 %	2,4
Oslo	88	60 %	3,5
Rogaland	85	53 %	2,3
Vestfold	80	61 %	2,9
Vestland	77	14 %	4,9
Innlandet	60	68 %	2,9
Trøndelag	53	55 %	4,7
Akershus	51	80 %	3,7
Østfold	50	80 %	3,3
Finnmark	41	61 %	3,3
Troms	34	29 %	2,7
Telemark	30	63 %	3,2
Utland	1	100 %	9,0
Totalsum	1 105	49 %	3,0

Tilsynet registrert som gjennomført i «Utland» er et dokumenttilsyn gjennomført med et norskregistrert utenlandsk foretak (NUF).

Funn i tilsyn

A-krim er et fenomen som spenner over flere arbeidsmiljøproblemer og andre etaters virkeområder. Fenomenet kjennetegnes av å bryte flere etaters regelverk på en bevisst måte for å maksimere profitt. Arbeidstilsynet bruker derfor hele sitt regelverk ved tilsyn innen dette problemområdet, og det er laget sjekklister som er ment å være et kompromiss mellom det arbeidsmiljøproblematiske og hva Arbeidstilsynet minimum bør kontrollere og reagere på innenfor a-krim.

Tabell 25 gir en oversikt over de fem mest brukte kontrollpunktene i tilsyn med dette brukermålet. Merk at det kun er kontrollpunkter som inngår i de faste sjekklisene som inngår i tabellen. Det kan også være kontrollert andre tema som ikke er relevant for brukermålet i disse tilsynene, men disse inngår ikke i tabellen. Som tabellen viser, har vi hyppigst kontrollert om arbeidsgiver har sørget for at det inngås skriftlig arbeidsavtale med de ansatte, og om arbeidsgiver har en fortløpende oversikt over hvor mye den enkelte arbeidstaker arbeider.

Tabell 25: Andel tilsyn med brudd og andel tilsyn med reaksjon fordelt på de mest kontrollerte kontrollpunktene som inngår fast i sjekklisene, i tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, i 2024. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollpunkt kontrollert i tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Arbeidsavtale - utkast til skriftlig arbeidsavtale	947	8 %	6 %
Arbeidstid - oversikt/registrering	617	31 %	28 %
Lønsslipp	582	12 %	10 %
Arbeidsavtale - innhold	567	35 %	29 %
Lønn utbetalt via bank til arbeidstakers konto	554	12 %	10 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 45 prosent av tilsynene med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, og vi har i snitt gitt 3,0 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 26 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene så langt i 2024. Som tabellen viser, har vi fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 320 tilsyn. Vi har fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt som pressmiddel i 94 tilsyn, og vedtatt stans som pressmiddel i 18 tilsyn. Vi har oftest vedtatt pålegg knyttet til manglende oversikt/registrering av arbeidstid, etterfulgt av manglende innhold i arbeidsavtaler, og manglende HMS-kort på bygge- og anleggsplasser.

Så langt i år har vi vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 84 tilsyn. For at vi skal oppheve stansevedtaket må virksomheten rette opp de farlige forholdene. Vi vedtatt overtredelsesgebyr i 59 tilsyn med brukermålet. Vi har oftest gitt overtredelsesgebyr for manglende HMS-kort, usikret arbeid i høyden, og manglende oversikt eller registrering av arbeidstid. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 26: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere settes i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, 2024.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	320
Vedtak om tvangsmulkt	94
Vedtak om stans som pressmiddel	18
Vedtak om stans ved overhengende fare	84
Vedtak om overtredelsesgebyr	59

Arbeidstilsynet

Tittel:

Fremdrift - Arbeidstilsynets brukermål 2024

Ansvarlig redaktør: Marius Sjøberg

Redaktør: Ingrid Stette Haarberg

Redaksjon: Cecilie Åldstedt Nyrønning, Lauren Celeste Burger, Robert Ekle og Morten Støver

Utgitt:

November 2024

Postadresse:

Arbeidstilsynet

Postboks 4720 Torgarden

7468 Trondheim

Sentralbord:

73 19 97 00

ISBN:

978-82-90112-99-3

arbeidstilsynet.no